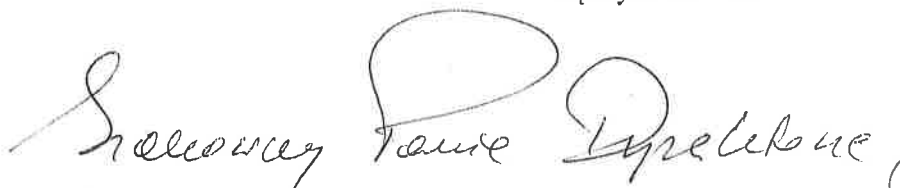

206/2020/PSP/JJ

Warszawa, 3 lutego 2020 r.

**Szanowny Pan
Andrzej Saganiak
Dyrektor
Zespołu Szkół im. Jadwigi Grodzkiej
w Łęczycy
Al. Jana Pawła II 1
Łęczycza 99-100**

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, organizacji pozarządowej, której statutowa działalność dotyczy ochrony praw i wolności człowieka, w tym prawa do równego traktowania, pragniemy zwrócić się do Pana w związku z przepisami Statutu Zespołu Szkół im. Jadwigi Grodzkiej w Łęczycy, które zakazują noszenia strojów lub ozdób promujących mniejszości seksualne. W naszej ocenie regulacja ta może mieć charakter dyskryminujący i ograniczać w sposób nieproporcjonalny wolność słowa i wyrażania poglądów.

Z § 34 pkt 13 Statutu Zespołu Szkół¹ wynika, że obowiązkiem ucznia jest przestrzeganie zasad higieny osobistej oraz dbać o stosowany wygląd. Statut precyzuje, że ubrania i ozdoby nie mogą propagować treści zabronionych prawem, faszystowskich, rasistowskich, promujących nałogi, mniejszości seksualne, obrażające godność człowieka. W tym kontekście chcielibyśmy wskazać, że zasada równego traktowania i związany z nią zakaz dyskryminacji jest jedną z podstawowych zasad polskiego porządku prawnego, silnie związaną z zasadą demokratycznego państwa prawnego, opartego na poszanowaniu godności. W myśl art. 32 Konstytucji RP²: „[w]szyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne (ust. 1). Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny (ust. 2)”. Wobec tego przeciwdziałanie dyskryminacji powinno być jednym z priorytetowych obowiązków władz publicznych, a w kontekście edukacji jego realizacja powinna zmierzać do tego,

¹ Dostęp: <http://www.zsimjg.org.pl/wp-content/uploads/2019/10/statut-2019-09-25.pdf>.

² Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.)

żeby żaden uczeń i żadna uczennica, a także nauczyciele, nie doświadczali nierównego traktowania w szkole.

Jak podkreśla się w badaniach społecznych, jedną z głównych przesłanek dyskryminacji w szkołach jest właśnie orientacja seksualna, ale także m.in. odbiegający od społecznych wzorców męskości wygląd chłopców³. Wobec tego nasze zaniepokojenie wzbudziła treść Statutu Zespołu Szkół, który zabrania uczniom i uczennicom noszenia strojów lub ozdób promujących mniejszości seksualne. W pierwszej kolejności brzmienie Statutu może być odebrano jako wykluczające i stygmatyzujące dla osób nieheteronormatywnych, w tym będących częścią społeczności szkolnej. Ponadto wspomniany przepis stanowi ograniczenie wolności słowa i związanego z tym prawa do wyrażania poglądów, także za pomocą ubioru, symboli czy emblematów.

Naszym zdaniem celem edukacji w szkole powinno być także wyrównanie szans uczniów i uczennic poprzez dążenie do uczynienia szkoły miejscem wolnym od stereotypów, uprzedzeń, czy dyskryminacji. Uważamy, że etap edukacji szkolnej jest właściwym czasem do kształtowania postaw tolerancji i poszanowania dla praw człowieka, co powinno sprzyjać temu, żeby młode osoby w toku edukacji, a także już w dorosłym życiu kierowały się wartością, jaką jest poszanowanie godności każdej jednostki ludzkiej.

W naszej ocenie niezwykle istotne jest, aby działania podejmowane przez szkołę zmierzały do przeciwdziałania przejawom dyskryminacji wśród uczniów. Dlatego mamy nadzieję, że uda się Państwu zmienić regulacje Statutu Zespołu Szkół, tak by jego treść pozwalała na pełne poszanowanie praw i wolności uczniów i uczennic. Jednocześnie uprzejmie prosimy o informację o ewentualnym terminie wprowadzenia zmian, jak również będziemy wdzięczni za poinformowanie nas o dokonanych zmianach w Statucie Zespołu Szkół.

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,

Dorota Przywara

Helsińska Fundacja Praw Człowieka
SEKRETARZ ZARZĄDU

Piotr Kłodoczny

Helsińska Fundacja Praw Człowieka
PREZES ZARZĄDU

Dorota Przywara

³ Dyskryminacja w szkole – obecność nieusprawiedliwiona. O budowaniu edukacji antydyskryminacyjnej w systemie edukacji formalnej w Polsce, red. K. Galiwcz, P. Rudnicki, M. Starnawski, Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej, Warszawa 2015, dostęp: http://www.tea.org.pl/userfiles/raporty/raport_tea_dyskryminacja_w_szkole.pdf